

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobci: a) **M. H. A.**, nar. X
st. přísl. X
naposledy pobytem X

b) **H. A. A.**, nar. X
st. přísl. X
naposledy pobytem X

oba zastoupení Organizací pro pomoc uprchlíkům
se sídlem Kovářská 939/4, Praha 9 – Libeň

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 – Holešovice

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 4. 2020, č. j. MV-44026-6/OAM-2020, a ze dne 30. 4. 2020, č. j. MV-44049-6/OAM-2020,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2020, č. j. MV-44026-6/OAM-2020, a ze dne 30. 4. 2020, č. j. MV-44049-6/OAM-2020, **se ruší a věci se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobcům **se** náhrada nákladů řízení **ne p ř i z n á v á .**
- III. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:**I. Základ sporu**

1. Žalobce a) byl rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, odboru cizinecké policie (dále jen „odbor cizinecké policie“), ze dne 4. 3. 2020, č. j. KRPB-53538-23/ČJ-2020-060022-Z, zajištěn na 33 dní dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 30. 6. 2020 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Rozhodnutím odboru cizinecké policie ze dne 2. 4. 2020, č. j. KRPB-53538/38/ČJ-2020-060022-Z, bylo toto zajištění žalobce a) prodlouženo o 27 dní. Obdobně odbor cizinecké policie rozhodnutím ze dne 4. 3. 2020, č. j. KRPB-53536-24/ČJ-2020-060022-Z, na 33 dní zajistil žalobce b) [v té době nezletilý bratranec žalobce a)] a rozhodnutím ze dne 2. 4. 2020, č. j. KRPB-53536-42/ČJ-2020-060022-Z, bylo toto zajištění prodlouženo o 27 dní.
2. Rozhodnutím ze dne 28. 4. 2020, č. j. MV-44026-6/OAM-2020 (první žalobou napadené rozhodnutí), a rozhodnutím ze dne 30. 4. 2020, č. j. MV-44049-6/OAM-2020 (druhé žalobou napadené rozhodnutí), žalovaný podle § 176c ve spojení s § 123 zákona o pobytu cizinců uložil postupně každému z žalobců povinnost uhradit náklady spojené se zajištěním v celkové výši 13 794 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Proti těmto rozhodnutím žalobci brojí podanou žalobou.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. V žalobě žalobci namítají, že obě prvotní rozhodnutí odboru cizinecké policie o jejich zajištění ze dne 4. 3. 2020 napadli žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji rozsudkem ze dne 23. 4. 2020, č. j. 32 A 24/2020-41, zamítl. Proti danému rozsudku však žalobci podali kasační stížnost, která byla u Nejvyššího správního soudu vedena pod sp. zn. 5 Azs 166/2020 a v době podání žaloby o ní nebylo rozhodnuto. Dle žalobců nebylo dosud postaveno na jisto, zda jejich zajištění bylo či nebylo v rozporu se zákonem, proto nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že v době vydání rozhodnutí o nákladech zajištění neexistoval žádný důvod, který by bránil vydání rozhodnutí. Žalovaný mohl řízení o nákladech zahájit, ale do rozhodnutí o všech opravných prostředcích měl přerušit řízení. Žalobci navrhli, aby soud přerušil řízení o nyní podané žalobě, než Nejvyšší správní soud rozhodne o jimi podané kasační stížnosti.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že v souvislosti se zajištěním žalobců a jejich vyhoštěním vznikly žalovanému náklady ve výši 13 794 Kč za každého z nich a v souladu s § 123 odst. 3 zákona o pobytu cizinců jsou žalobci povinni tuto částku uhradit. Žalovaný nesouhlasil, že by rozhodnutí o zajištění byla nezákonná, což potvrdil i Krajský soud v Brně.

III. Posouzení žaloby

5. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek a shledal, že žaloba je důvodná. O věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem žalobci i žalovaný vyjádřili souhlas, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
6. Městskému soudu je z úřední činnosti známo, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně již rozhodl, a to rozsudkem ze dne 8. 2. 2021, čj. 5 Azs 166/2020-54 (dostupný na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud I. výrokem zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 32 A 24/2020, a II. výrokem zrušil i obě rozhodnutí odboru cizinecké policie ze dne 4. 3. 2020 o zajištění žalobců. Nejvyšší správní soud totiž dospěl k závěru, že přestože žalobce b) byl v době rozhodování odboru cizinecké policie nezletilý, tuto skutečnost správní orgán zcela pominul a nijak nezhodnotil. Při svém rozhodování však měl přihlídnout zejména k nejlepšímu zájmu dítěte (nezletilého). Nejvyšší správní soud výrokem II nevrátil věc odboru cizinecké policie, jelikož nelze vrátit věc k dalšímu řízení tam, kde nebylo vedeno žádné řízení. Vydání rozhodnutí o zajištění je prvním úkonem v řízení, proto neexistuje řízení, v němž by bylo pokračováno.
7. Otázkou přezkumu rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení o zajištění cizince se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2022, čj. 2 Azs 30/2020-66, a ze dne 8. 6. 2022, čj. 6 Azs 410/2020-43, ze kterých městský soud bude dále vycházet.
8. V citovaných rozsudcích kasační soud s odkazem na svou starší judikaturu (rozsudek ze dne 14. 11. 2008, čj. 2 As 30/2008-61) konstatoval, že pokud k zajištění cizince došlo v rozporu se zákonem, nelze mu uložit k úhradě náklady zajištění. Mezi nezákonným zajištěním a náklady z něho vzniklými je tedy taková míra souvztažnosti, která musí být zohledněna. Nejvyšší správní soud v daných rozsudcích odkázal na svá předchozí rozhodnutí, v nichž, byť ve vztahu k jiným případům a dokonce jiným oblastem rozhodování správních orgánů, dospěl k obdobným závěrům (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, čj. 5 As 83/2011-273, ze dne 14. 9. 2011, čj. 9 Afs 28/2011-181, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2019, čj. 6 As 211/2017-88, č. 3948/2019 Sb. NSS). Podle usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 6 As 211/2017 *„právo na spravedlivý proces vyžaduje, aby nezákonnost podmiňujícího aktu autoritativně zjištěná rozhodnutím o jeho zrušení či změně v příslušném řízení mohla být k řádně uplatněné žalobní námitce žalobce zohledněna v řízení o žalobě proti podmíněnému aktu i při jejich řetězení. Žalobce však může dosáhnout zrušení podmíněného rozhodnutí pouze v případě, že podmiňující rozhodnutí bylo předtím zrušeno či změněno pro nezákonnost buď soudem ve správním soudnictví nebo správními orgány v řízení o mimořádných či dozorcích prostředcích. Tento závěr není v rozporu s úpravou obsaženou v § 75 odst. 1 s. ř. s., neboť soud zohlední pouze takovou nezákonnost podmiňujícího rozhodnutí, jejíž důvod byl dán již v době vydání podmíněného rozhodnutí, avšak která dosud nebyla autoritativně zjištěna.“* Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 2 Azs 30/2020 vzpomenu, že *„ze zásady, že z bezpráví nemůže vzejít právo, plyne, že důsledky nezákonného rozhodnutí o zajištění nemůže nést ten, vůči němuž takové rozhodnutí směřovalo“*. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud ve v předchozím bodu uvedených rozsudcích přistoupil ke zrušení rozhodnutí o nákladech zajištění, neboť nemohou samostatně obstát.

9. V nyní posuzované věci je stejná situace. Žalovaný rozhodl o nákladech řízení o zajištění na základě rozhodnutí o zajištění žalobců ze dne 4. 3. 2020, která však byla následně zrušena výše citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 166/2020. Byl tak zneplatněn podkladový akt nyní žalobou napadených rozhodnutí a ta tak sama o sobě neobstojí.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

10. Z výše uvedených důvodů městský soud rozhodnutí žalovaného zrušil dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému dle § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.
11. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci sice měli ve věci úspěch, avšak soud jim náhradu nákladů řízení nepřiznal, jelikož v řízení o žalobě jsou zastoupeni Organizací pro pomoc uprchlíkům, která právo na odměnu za zastupování nemá, neboť nevykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s. Ze soudního spisu rovněž neplyne, že by jim vznikly jiné náklady v řízení o žalobě. Žalovaný v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27.07.2023

Mgr. Gabriela Bašná v.r.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.